

CHUNILAL GANDHI VIDYABHAVAN
SURAT.

Manuscripts Library

S.D.P. 13-

Coll. No. 718

Title Vināyaka Śāntipraṇa

CHUNILAL GANDHI VIDYABHAVAN, SURAT

Shastri Dinmanishankar Pustak-Bhandara

No. : 718 Subject : Puranic Rit

Title : Vināyaka Sānti prayoga

Author : Bhatta Nila^{kantha} Scribe : —

Date of the work : — Date of the Ms. : —

Place of the work : — Place of the Ms. : —

Size : 4.5" by 7.7" Extent : 5 foll

Language : Sanskrit Script : Devanāgarī

Remarks : —

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ अथ विनायकशान्तिप्रयोगः ॥ कर्तादेशकालौ संकीर्त्यामु
कर्मणो निर्विघ्नता सिद्धयर्थमुपसर्गविनिवृत्त्यर्थं वा सग्रहविनायकशान्तिक
रिष्ये इति संकल्प्य । ततः पुण्याहवाचनादिनां दिश्राद्धांतं यथोक्तं कुर्यात् ॥ अप
रे पुण्याहवाचनं नेहंति । अग्रे तस्य कर्तव्यत्वात् । अथाचार्यैस्तत्त्विकचतुष्टयं च
चणुयात् । स्तुतिजो न संतीति केचित् । तदाचार्य एव वक्ष्यमाणमनिषेकं कुर्यात् ।
यजमानः प्रतिमास्वस्त्यतः प्रजेषु वा । शिवं । पार्वतीं । गणेशं । वसुदेवं । केशवं । अर्कं । नो
मं । बुधं । गुरुं । बुधं । शनिं । चंद्रं । राहुं । स्कंदं । कृष्णं । चावाह्यं सजयेत् । तथाचार्यः पंच
वर्णैः सर्वादिचतुर्दशैस्तारिमध्यस्थं वेद्यां चैकमिनिस्त्वस्तिकं पंचकमात्रिरव्य ।
मध्यस्थस्त्वस्तिकोपर्यानुदुहं रक्तचर्मप्राचीनग्रीवमूर्ध्वलोमसंस्थाप्य । तस्योपरि
श्रीपण्डरीपिठं संस्थाप्य सितेन वाससा धसंछादयेत् । एतद्भद्रासनमिति । अथ चतु
स्त्वस्तिकेषु सर्वादिचतुर्दशैस्तारोपि स्तुतिजः कलशान्दसंस्थापयेयुः । आचार्यो वा ।

तत्रायं प्रकारं मदीयैः दृषिषी चनेति नृमिससृशान्प्रार्थ्य उषधयः समितियवान्तिस्वा
 आकलशोष्णिति तेषुकलशं संस्थाप्या इमं मे गंगेति तीर्थेदिकेना स्य गंधकारा मि
 ति चंदनागदुकलूरी कर्पूरगोरोचनादीन् गंधान् गुग्गुलुं च निक्षिपेत् ॥ या उषधी
 रिसवैषधीः ॥ उषधयः समितियवान् कांडाकां तादिहृवाः ॥ अश्वत्थे व इति पंच
 पञ्चवान् ॥ स्योना दृषिषीत्यनेन पंच मृदः ॥ याः फलिनीरिति फलं ॥ सहिरान्ना
 ति पंचरन्नाति ॥ हिरण्यरूप इति हिरण्यं ॥ युवा सुवासा इति वस्त्रेण रक्तसूत्रेण
 च वेष्टयेत् ॥ पूर्णादिवरति धान्यपूर्ण पात्रं कलशोपरि निदध्यात् ॥ अत्र वरुणा
 वाहनसूजने कौं अपिकेचिदाहुः ॥ ततः कपरो ॥ सर्वसमुद्रान् इति गंगाद्यावाह
 नं ॥ ततः कुंजानि मंत्राणां ॥ कलशस्य मुखे विष्णुः कंठे ॥ ता ॥ ततः कुंजप्रार्थना ॥
 देवदावनवसंवादे ॥ सर्वदा ॥ ततः शक्तिज्ज्ञानोत्तरेति सूक्तं पठेयुरिति केचित् ॥
 आनोत्तरेति शोतिसूक्तस्य राहूगणो विश्वे देवास्त्रिष्टुप्शां तिसूक्तजपे विष्णोः ॥ १

आनोत्तरेति शोतिसूक्तस्य राहूगणो विश्वे देवास्त्रिष्टुप्शां तिसूक्तजपे विष्णोः ॥
 तनस्योत्तरत ईशा न्यावा वस्त्रा छादित पीठादौ विनायक प्रतिमामं बिका प्र
 तिमां चाग्न्युत्तारण एव कं प्रतिष्ठाप्य षोडशो - पचारैः पूजयेदिति निबं धरु
 तः ॥ तत्र विनायक मंत्रः ॥ गणानां त्वाग्दशमदोगणपतिर्जगती गणपत्या वा
 हने ॥ उगणानां त्वा ॥ तत्पुरुषाय विष्णुहे वक्रतुं ॥ यात् ॥ इति वा गोयस्त्रिगो
 रीर्मिमायदीर्घतमा उमा जगती ॥ गोर्वा वाहने वि ॥ गोरीर्मिमाय ॥ सुनगायै
 वि प्रदे ॥ दयावा ॥ अत्र मिताक्षरायां चरुहोमोप्युक्तः शिष्टाश्च कुर्वेति ॥ तस्मि
 न्यहे आचार्यो गृह्योक्तविधिना ऊं उक्ते स्तुतिं वाग्निं प्रतिष्ठाप्य प्रादेशमात्रं
 समिदं यमादायास्मिन्हो मे देवतापरिग्रहाय नित्वा धानं करिष्येति संकल्प्य ॥
 चक्षुषी आज्येनेत्यंतमुक्त्वा अत्र प्रधानं मितं संमितं शालं कटं कटं कृष्णं उ
 राज्जपुत्रं एता प्रधानदेवता एकेकया च वज्रित्या यक्ष्ये शोषेण स्विष्टतमि

केसर
करी
पवसार

त्या कृत्वा यावाद् दध्यात् अपरार्कमतेषु पंचैव कृतयः तन्मते अन्वाधान होमद्व
ये च तथैवावसेधेयं ततः परिसमूहनादि चरुप्रपणो तत्तत्वागोष्ठतलोर्ल
तते न गौरसर्षपकल्केनोदतितांगे सर्वेष्वधिष्ठणैः कस्तूरिकागरुचंद
नादिनिर्जिलिप्पशिरसं यजमानमाचार्यो न ज्ञासने उपवेशयेत् ततो य
जमानस्त्वस्तिवाचनं कुर्यात् अंतरे रूपगुणशालिनानिः सुवासिनीनि
न राजनं कारयेत् ततो न ज्ञासनात् पूर्वदेशावस्थितं कलशमादाया निषिं
वेदाचार्यः मंत्रश्च सहस्राक्षं शतधारधम्बिनिः पावनं कृतं तेन त्वामनि
षिं चामि पावमान्यः पुनं पुनं ततो दक्षिणदेशावस्थितं कलशमादाया न
गं ते वरुणो राजा नगस्यो हृदस्पतिः नगमिंदुश्च वायुश्च नगं सस्रक्षं यो
ददुः इत्यनेनानिषिं चेत् ततः पश्चिमदिगवस्थितमादाया यत्ते केशेषु दो
र्जाग्यं सीमं ते यच्च मूर्धनि जलादेकं एयोरक्ष्णो रापस्तद्धंते सदा ततः २

दक्षिणदेशावस्थितं कलशमादाय सर्वोक्तैस्त्रिभिर्मंत्रै रनिषिं चेत् दक्षिणदेशावस्थितं कलशमादाय
न्येपि मंत्रावक्ताः एतद्वै पावमानं स्नानं सहस्राक्षं धर्मिस्मृतं तेन त्वाशतधा
रेण पावमान्यः पुनं पुनं शक्रादिदशदिक्पाला ब्रह्मेशां केशवादयः आप
स्ते घ्नंते दौर्जाग्यं शान्तिं यच्छंते सर्वदा सुमित्रान् आपर्षधयः सुंजुर्मित्रा
स्तस्मै संजुयोस्मादेषियं च वयं द्विष्मः समुद्रागिरयो नद्यो मुनयश्च पतिव्रता
मदौर्जाग्यं घ्नंते सर्वेशान्तिं यच्छंते सर्वदा पादगुल्फोरुजं यादौ नितं बोद्ध
नानिष्ठास्तनोरुबाहुहस्ताग्रवाः आस्यांघ्रिसंधिष्ठा नासा ललाटकणोक्त्र
केशांतेषु च यत् स्थितं तदा यो घ्नंते दौर्जाग्यं शान्तिं स यच्छंते सर्वदा इत्येते र
निषिं चेदिति केचित् चतुर्थं कलशानिषेचन एवैते पठनीयाः अथाचा
र्यो यजमानपश्चिमतास्तिष्ठत्सव्यपाणिगृहीतकुशांतादिति यजमानशि
रासि औष्ठं वरेण स्कवेण सार्षयते लंजु कुर्यात् अर्चिताय स्वाहा यजमा

नोमितायेदं नममेति त्यजेत्। एवं सर्वत्रापि। संमिताय स्वाहा। उं शा लाय० कं रं
 कटाय० कूष्मांडाय० राज्ञाय० त्रयेति। अथाचार्यान्वर्चनाद्यान्यनागांतं सत्त्वाच
 रुणामितामितादिन्यजुज्यात्। यजमानस्तु सर्ववत्यजेत्। आचार्यः स्विष्ट
 तदादिप्रणीताविमोकांतं कर्म शिषं समापयेत्। यजमानस्तु निषेकशाला
 यामिंद्रादिदशलोकपालेभ्यो नाम्नादिस्तु विस्तिष्ठ च बलीरदद्यात्। एतानि
 जिह्वापनचरुहोमदिकालबलिदानानि मिताक्षरामनुक्तैरुच्योक्तानि।
 ततोमिताय एष बालिर्नममेति पायसेन माषनक्तेन मितादित्यो बलिंदत्वा
 विनायकां बयोरग्रतः सक्तदवहृतं तुलानां मांसेन तिलपिष्टेन वामिप्रौढ
 तं मस्याव् आमात्रपक्वान्नं अपक्वं मांसं। गोडी पैष्टी माधीति त्रिविधासुरांच
 ब्राह्मणस्य मांसस्थाने सलवणं पायसं। सुरास्थाने सलवणं दुग्धं। चित्रं पुष्पं
 सुगंधिद्रव्यं। मूलकं। कंदाकारो नक्ष्यविशेषः। हरिकाप्रसिद्धः। घृतपक्वान्नं ३

रूपाः। अस्नेहपक्वाः। गाधूमविकाराः। उडेरकस्त्रजः। पिष्टविकाराः। नानाविधा
 स्तोत्रोताः। त्वज्जुच्यंतो दध्यन्नां। पायसं। गुडमिश्रं तं तुलादिपिष्टं। मोदकाश्च।
 पात्रे संस्थाप्या। तत्पुरुषाय विप्रहेति मंत्रेण विनायकाय। सुजगायै विप्रहे
 इति मंत्रेणांबिकायै च निवेदयेत्। ततः शिरसा नृमी गत्वा ह्र्वसिर्षपपुष्प
 युतमर्घ्यं तत्पुरुषायैति मंत्रेण विनायकाय। सुजगायै इति मंत्रेणांबिकायै
 दद्यात्। ततो ह्र्वसिर्षपपुष्पाणां एवोक्तविनायकमंत्रेण विनायकांजलिं
 दद्यात्। अंबिकायै तन्मंत्रेण तथैव दद्यात्। ततो विनायकमंबिकायै पतिष्ठे
 त। मंत्रस्तु। रूपे देहि यशो देहि नगं नगवति देहि मे। उत्रां देहि धनं देहि सर्व
 कामांश्च देहि मे। अस्मिन्मंत्रेण नगं नगवत् देहि मइत्युह्य विनायकपुपति
 श्चेत्। अथाचार्यो नूतनशूर्पे सर्वमुपाहारशेषं संस्थाप्य च चष्यपंगत्वात्
 त्रगोमयेनोपलिप्य कुशानास्तीर्य तत्र शूर्पे प्राञ्जुखं संस्थापयेत्। यजमान

स्वेतैर्मेत्रैर्बलिंदद्यात्। बलिं गृह्णति मे देवाः आदित्याव सवस्तथा। मरुतो याश्चि
 नोरुद्राः सुपर्णाः पन्नगाग्रहाः। असुरायात्रुधानाश्च पिशाचामातरो रगाः। शा
 किन्यो यक्षवेताला योगिन्यः शूतनाः शिवाः। जंनकाः सिद्धगंधर्वा माता विद्याध
 रानगाः। दिक्पाला लोकपालाश्च ये च विघ्नविनायकाः। जगतां शांति कर्तारो ब्र
 ह्माद्याश्च महर्षयः। माविघ्नमाचमेषा पंमा संजुपरिपेथिनः। सोम्या न वेत्तु च
 ताश्च नूत प्रेताः सुखावहाः। इति देवादित्यव सुमरुदश्चिरुद्र सुपर्ण पन्नग
 ग्रहा सुरयात्रुधान पिशाचमात्रु रगा शकिनी यक्ष वेताल योगिनी शूतना शि
 वा जंनका सिद्धगंधर्व नौ विद्याधर नगा दिक्पाल लोकपाल विघ्न विनायक जग
 तांति कर्तृ ब्रह्मादि महर्षि तनू प्रेते न्य इदं नम मेति त्यागः। अनंतरं यजमान
 प्राङ्मुखो पविष्ट उदङ्मुखानाचार्या दीन्युजयित्वा चार्या यवासो युग्मरूपा
 नृत्तिन्यश्चान्यां पथा शक्ति दक्षिणं दद्यात्। तत उतिष्ठ ब्रह्मणस्पत इत्यने ७

नयात्रु देवगणा इत्यनेन विनायक मंत्रिकांचो ज्ञाप्य विसृज्य। प्रतिमादिसर्वा
 सामग्री आचार्या पद दद्यात्। ततो यथा शक्ति नूयसी दक्षिणो दीनानाथेन्यो द
 त्वा पथा शक्ति विनायक प्रीत्यर्थं अंबिका प्रीतये च ब्राह्मणान् नोजयित्वा स
 कल्प्यवान् नूनातिरिक्तं संस्कारमस्त्विति तान् प्राप्य तैस्तुज्ञातैः सुशुक्रतो
 युंजीत॥ अथ वर्षापनं। कोस्य पात्रं। ब्रीहितं उल संस्कारं द्विर्विक्रश शमी पुतं।
 कोस्य पात्रं सेंतो ब्रूलमाहुर्वर्षापनं बुधाः॥ धेनुः शंखस्तथानडान् हेमवासो
 हयस्तथा॥ चक्षुः गौराय सश्वा गणता वैग्रह दक्षिणाः स्मृताः॥ इति ग्रह द
 क्षिणा॥ इति श्रीमठेकरा नृत्तरि स्तु नृत्नीलकंठ तौ नास्करेशांति
 मयस्वे विनायक शांति पद्धति समाप्ता॥ ॥ श्री ॥ ७ ॥ ॥

